

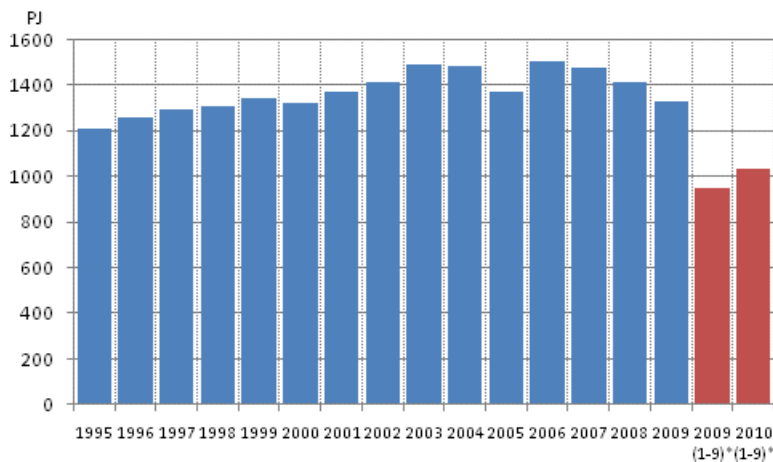
Energian hankinta, kulutus ja hinnat

2010, 3. vuosineljännes

Energian kokonaiskulutus nousi 8,8 prosenttia tammi-syyskuussa

Energian kokonaiskulutus oli Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan 1032 PJ eli 287 TWh tammi-syyskuussa 2010, mikä oli 8,8 prosenttia enemmän kuin viime vuonna vastaavaan aikaan. Sähkön kulutus oli 63,5 TWh kolmena ensimmäisenä vuosineljänneksenä, mikä oli 8,2 prosenttia edellisvuotta enemmän. Energian kulutusta kasvattivat kylmä alkuvuosi ja teollisuustuotannon elpyminen. Fossiilisten polttoaineiden ja turpeen käytön lisääntyminen kasvatti energian tuotannon ja käytön hiilidioksidipäästöjä 15,3 prosenttia edellisvuodesta. Polttoaineiden hinnat ovat nousseet lähes vuoden 2008 tasolle. Kotimaisten polttoaineiden hintakehitys on ollut maltillisempaa.

Energian kokonaiskulutus; PJ

Yksittäisistä energialähteistä kivihiilen kulutus kasvoi eniten 26 400 TJ eli 25,1 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna ja toiseksi eniten kasvoi metsäteollisuuden jäteliemistä saatu energia 26 200 TJ eli 14,6 prosenttia. Myös turpeen käyttö kasvoi merkittävästi 20 100 TJ eli 44,9 prosenttia.

Sähkön kulutuksen kasvu oli suurinta metalliteollisuudessa ja metsäteollisuudessa. Sähkön kotimainen tuotanto kasvoi 12 prosentti tammi-syyskuussa. Sähköä tuotettiin myös vientiin pohjoismaisille markkinoille lähes 60 prosenttia edellisvuotta enemmän. Tuotanto pohjoismaisille markkinoille kääntyi kuitenkin

tuonniksi heinä-elokuussa, jolloin Venäjän sähkön tuonti oli alhaisella tasolla. Sähkön nettotuonti laski kaikkiaan 11 prosenttia. Sähkön tuotannon kasvu kohdistui erityisesti hiililauhdevoimaan, joka kasvoi 59 prosenttia edellisvuoteen verrattuna tammi-syyskuussa. Ydinenergiatuotanto laski 3,6 prosenttia.

Energian kokonaiskulutus energialähteittäin (TJ) ja CO₂-päästöt (Mt)

Energialähde ^{*5)}	1-9 / 2009*	1-9 / 2010*	Muutos-%*	Osuus % kokonaiskulutuksesta*
Öljy	245543	256154	4,3	25
Hiili ¹⁾	105232	131666	25,1	13
Maakaasu	92802	102305	10,2	10
Ydinenergia ²⁾	181517	174906	-3,6	17
Sähkön nettotuonti ³⁾	32595	28994	-11,0	3
Vesi- ja tuulivoima ⁴⁾	35748	35270	-1,3	3
Turve	44850	64997	44,9	6
Puuperäiset polttoaineet	179822	205999	14,6	20
Muut	30640	32106	4,8	3
Energian kokonaiskulutus	948748	1032396	8,8	100
Ulkomaanliikenne	24117	22792	-5,5	
Energiasektorin CO ₂ -päästöt	37	42	15,3	

1) Hiili: sisältää kivihiilen, kaksin sekä masuuni- ja koksikaasun.

2) Sähköntuotannon yhteismitallistaminen polttoaineiden kanssa: Ydinvoima: 10,91 TJ/GWh (kokonaisuhyötysuhde 33 %)

3) Sähköntuotannon yhteismitallistaminen polttoaineiden kanssa: Vesi- ja tuulivoima sekä sähkön nettotuonti: 3,6 TJ/GWh (100 %)

4) Sähköntuotannon yhteismitallistaminen polttoaineiden kanssa: Vesi- ja tuulivoima sekä sähkön nettotuonti: 3,6 TJ/GWh (100 %)

5) *Alustava tieto — sisältää kaikki puuperäiset polttoaineet

Energian hinnat nousussa

Kotimaisten polttoaineiden hintakehitys on ollut maltillisempaa kuin tuontipolttoaineiden. Jyrsinturpeen hinta on laskenut johtuen paremmasta tarjonnasta. Turpeen, metsähakkeen ja –murskeen hinnat ovat laskeneet noin kolme ja puoli prosenttia vuoden kolmannella vuosineljänneksellä verrattuna vuotta aiempaan. Kuluttajapelletin hinta laski marraskuussa 1,2 prosenttia.

Öljyn kulutus kasvoi 4,3 prosenttia kolmena ensimmäisenä vuosineljänneksenä vuotta aiempaan. Moottoribensiinin ja dieselin hinta on lähestynyt vuoden 2008 huippuhintoja, niiden hinnat ovat kallistuneet 12–15 prosenttia viimevuodesta. Eniten ovat kallistuneet kevyt- ja raskaspolttoöljy, noin 30 prosenttia.

Kylmä talvi, huono vesitilanne Pohjoismaissa ja kysynnän kasvu nostivat pörssisähkön hintaa voimakkaasti. Suomen aluehinta pohjoismaisessa sähköpörssissä on ollut keskimäärin lähes 50 prosenttia kalliimpaa tammi-syyskuussa vuotta aiempaan. Kuluttajahinnat ovat nousseet hitaammin, mutta ovat kallistuneet kymmenisen prosenttia syksyllä edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Kivihiilen hinta on noussut koko vuoden ajan, mutta on edelleen edullisempaa kuin loppuvuodesta 2008. Maakaasun hinta on noussut noin kaksikymmentä prosenttia ja saavuttanut vuoden 2008 loppuvuoden tason. Arvolisäveron muutos nosti osaltaan kuluttajahintoja heinäkuun alusta.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Energiaverot sekä huoltovarmuus- ja öljysuojamaksut.....	4
---	---

Kuviot

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Bruttokansantuotteen, energian loppukulutuksen ja sähkönkulutuksen muutokset.....	5
Liitekuvio 2. Fossiilisten polttoaineiden ja turpeen käytön hiilidioksidipäästöt	5
Liitekuvio 3. Kivihiilen kulutus	6
Liitekuvio 4. Maakaasun kulutus	6
Liitekuvio 5. Polttoturpeen kulutus	6
Liitekuvio 6. Öljytoimitukset kotimaahan.....	7
Liitekuvio 7. Öljyn tuontihinnat	7
Liitekuvio 8. Tärkeimpien öljytuotteiden kuluttajahinnat	7
Liitekuvio 9. Voimalaitospolttoaineiden hinnat lämmöntuotannossa	8
Liitekuvio 10. Voimalaitospolttoaineiden hinnat sähköntuotannossa	8
Liitekuvio 11. Sähkön hinta kuluttajatyypeittäin	8
Liitekuvio 12. Nord Pool Spot -sähköpörssin kuukausikeskiarvot	9
Laatuseloste.....	11

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Energiaverot sekä huoltovarmuus- ja öljysuojamaksut

Verot ja maksut alkaen	Polttoaineet ¹⁾							Sähkö					
	Moottori- benssiini, lyijytön ²⁾	Diesel- öljy ³⁾	Kevyt polttoöljy	Raskas polttoöljy	Kivi- hiili	Maa- kaasu	Turve	Kulutus		Tuotanto			
								Sähkö, I ⁴⁾	Sähkö, II ⁵⁾	Ydinvoima	Vesivoima	Tuonti	
	snt/l			snt/kg	€/t	snt/nm ³	€/MWh	snt/kWh					
Valmisteverot													
1.1.1990	21,53	16,82	0,34	0,34	2,69	0,17	0,34	-	-	-	-	-	-
1.1.1991	26,57	17,49	0,35	0,35	2,83	0,18	0,35	-	-	-	-	-	-
1.1.1992	28,26	17,49	0,35	0,35	2,83	0,18	0,35	-	-	-	-	-	-
1.8.1992	31,62	17,49	0,35	0,35	2,83	0,18	0,35	-	-	-	-	-	-
1.1.1993	39,52	19,17	1,41	1,12	5,61	0,35	0,70	0,25	0,25	0,10	-	0,10	-
1.7.1993	39,52	16,65	1,41	1,12	5,61	0,35	0,70	0,25	0,25	0,10	-	0,10	-
1.1.1994	40,05	17,29	2,05	1,98	11,30	1,09	0,35	-	-	0,35	0,03	0,22	-
1.1.1995	45,12	27,50	3,02	3,12	19,53	0,94	0,59	-	-	0,40	0,07	0,37	-
1.1.1996	51,85	27,50	3,02	3,12	19,53	0,94	0,59	-	-	0,40	0,07	0,37	-
1.1.1997	51,85	27,50	4,88	3,72	28,42	1,19	0,71	0,40	0,4	-	-	-	-
1.4.1997	51,85	27,50	4,88	3,72	28,42	1,19	0,71	0,56	0,24	-	-	-	-
1.1.1998	55,22	30,02	5,50	4,34	33,40	1,40	0,82	0,56	0,34	-	-	-	-
1.9.1998	55,22	30,02	6,37	5,40	41,37	1,73	1,51	0,69	0,42	-	-	-	-
1.1.2003	58,08	31,59	6,71	5,68	43,52	1,82	1,59	0,73	0,44	-	-	-	-
1.7.2005	58,08	31,59	6,71	5,68	43,52	1,82	-	0,73	0,44	-	-	-	-
1.1.2007	58,08	31,59	6,71	5,68	43,52	1,82	-	0,73	0,22	-	-	-	-
1.1.2008	62,02	36,05	8,35	6,42	49,32	2,016	-	0,87	0,25	-	-	-	-
Huoltovarmuusmaksut													
1.7.1984	0,72	0,39	0,39	0,32	1,48	-	-	-	-	-	-	-	-
1.1.1997	0,68	0,35	0,35	0,28	1,18	0,084	-	0,013	0,013	-	-	-	-
Öljysuojamaksut⁶⁾													
1.1.1990	0,28	0,031	0,031	0,037	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.1.2005	0,038	0,042	0,042	0,050	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.1.2010	0,113	0,126	0,126	0,150	-	-	-	-	-	-	-	-	-

1) Sähköntuotannon polttoaineet verovapaita 1.1.1997 alkaen

2) Reformuloitu 1.1.1993 lähtien, lisäksi rikitön 1.9.2004 lähtien

3) Rikitön, rikkiä < 50 ppm 1.7.1993 lähtien, rikkiä < 10 ppm 1.9.2004 lähtien

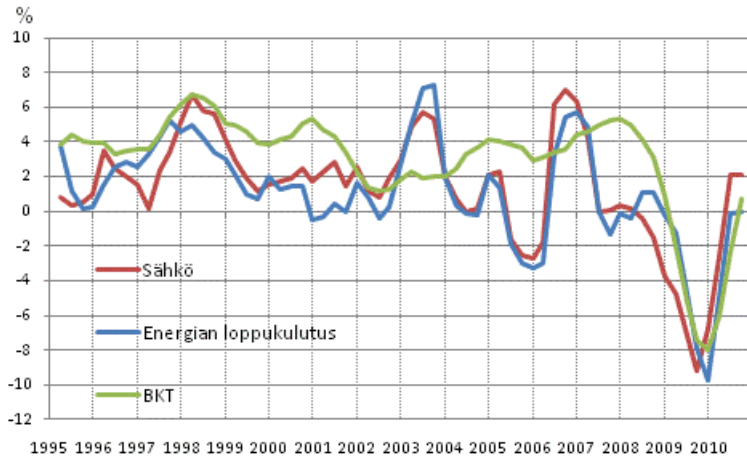
4) Veroluokka I: muut

5) Veroluokka II: teollisuus ja ammattimaiset kasvihuoneet

6) Tuontiöljystä ja -öljytuotteista perittävä maksu: 1,50 €/t

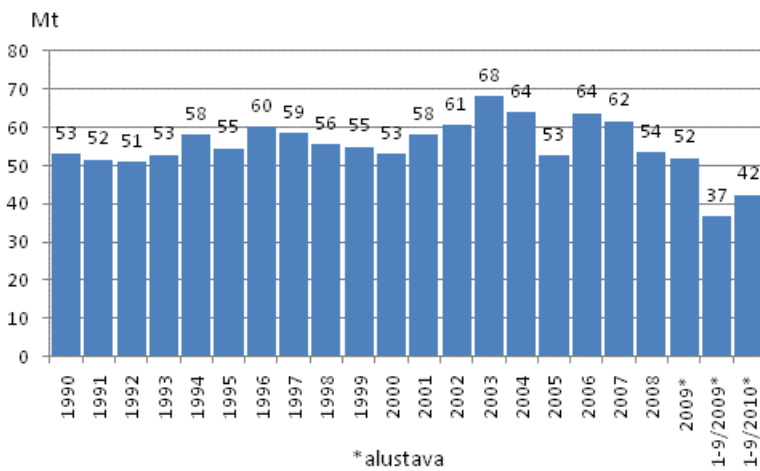
Liitekuviot

Liitekuvio 1. Bruttokansantuotteen, energian loppukulutuksen ja sähkönkulutuksen muutokset

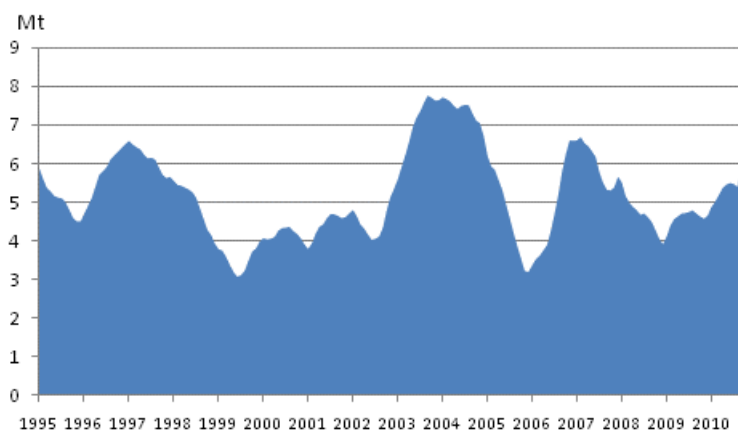

12 kuukauden liukuva summa

Liitekuvio 2. Fossiilisten polttoaineiden ja turpeen käytön hiilidioksidipäästöt

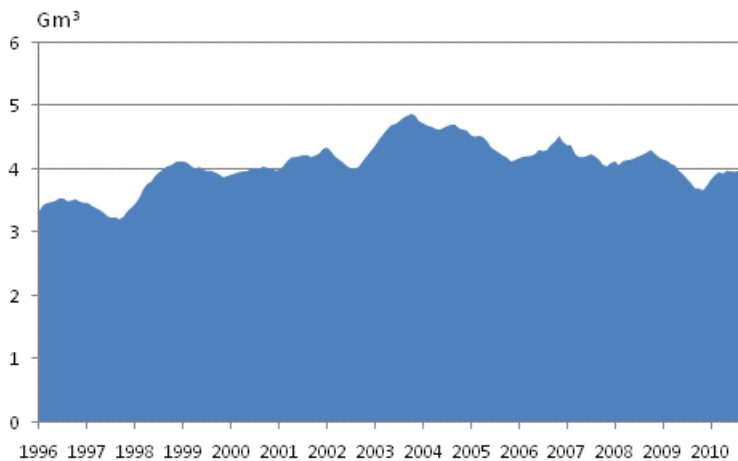

Liitekuvio 3. Kivihiilen kulutus

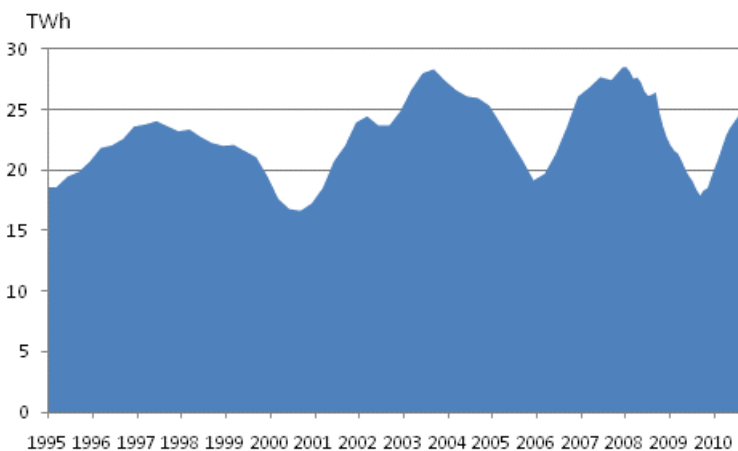
12 kuukauden liukuva summa, Lähde: Tilastokeskus, vuoteen 2004 saakka Energia-alan keskusliitto ry

Liitekuvio 4. Maakaasun kulutus

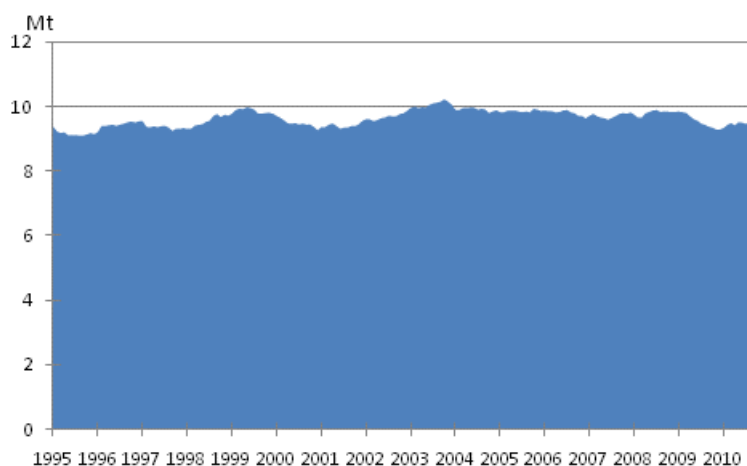
12 kuukauden liukuva summa, Lähde: Öljy- ja Kaasualan keskusliitto ry

Liitekuvio 5. Polttoturpeen kulutus

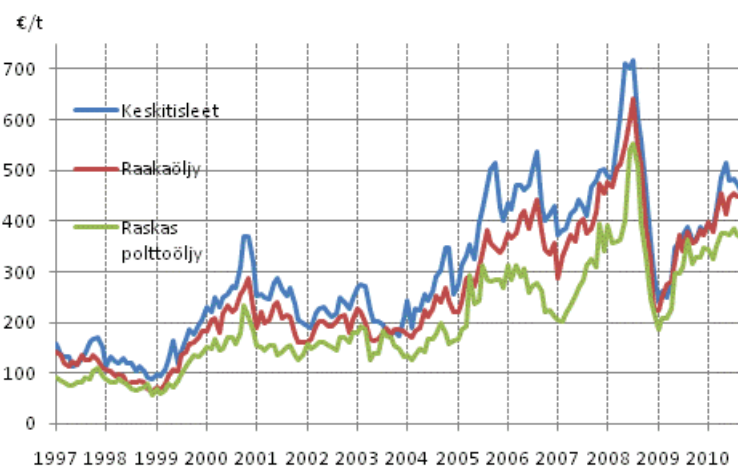
12 kuukauden liukuva summa, Lähde: Turveteollisuusliitto ry

Liitekuvio 6. Öljytoimitukset kotimaahan

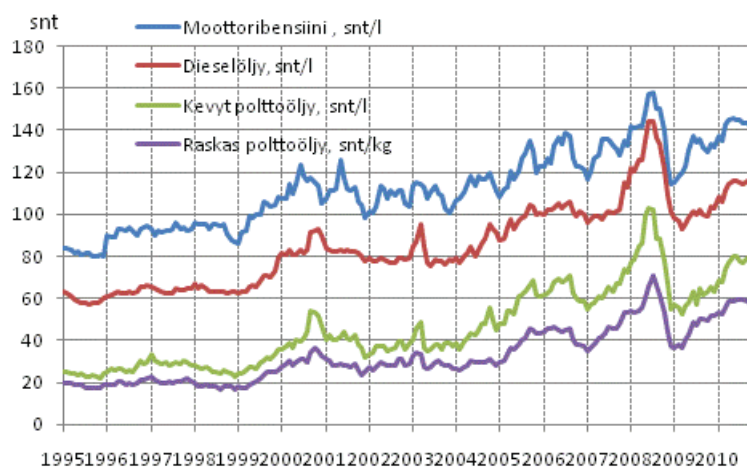
12 kuukauden liukuva summa, Lähde: Öljy- ja Kaasualan keskusliitto ry

Liitekuvio 7. Öljyn tuontihinnat

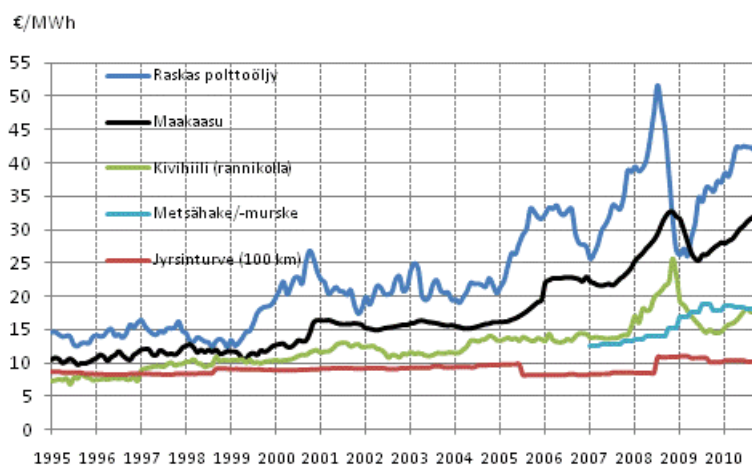
Lähde: Tulli

Liitekuvio 8. Tärkeimpien öljytuotteiden kuluttajahinnat

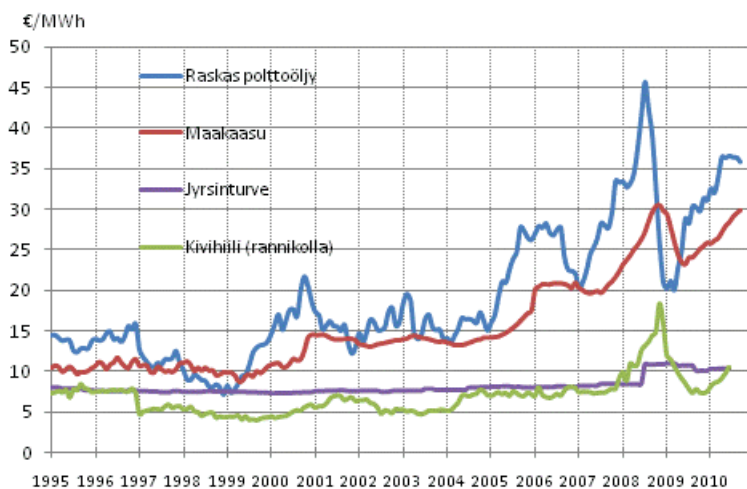
15. päivän arvonlisäverolliset hinnat, Lähde: Öljy- ja Kaasualan keskusliitto ry

Liitekuvio 9. Voimalaitospolttoaineiden hinnat lämmöntuotannossa

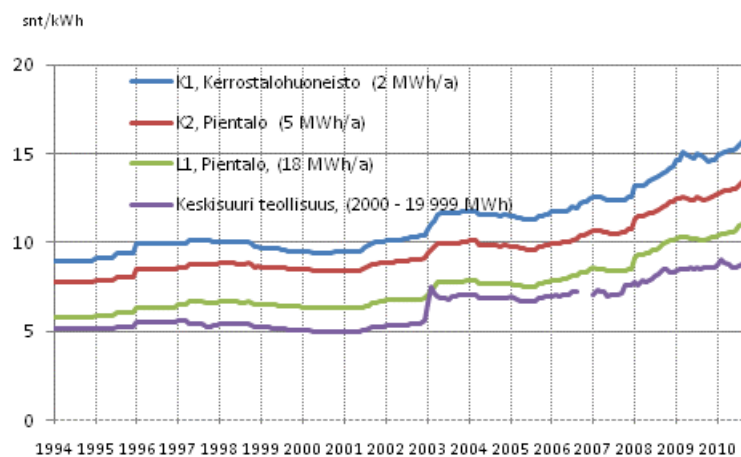
Lähteet: Tullihallitus/Ulkomaankauppatilasto, Gasum Oy, Turveteollisuusliitto ry, Öjly- ja Kaasualan Keskusliitto ry

Liitekuvio 10. Voimalaitospolttoaineiden hinnat sähköntuotannossa

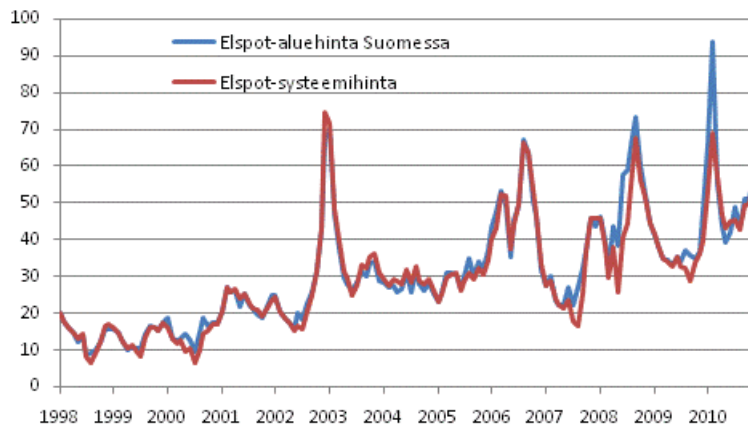
Lähteet: Tullihallitus/Ulkomaankauppatilasto, Gasum Oy, Turveteollisuusliitto ry, Öjly- ja Kaasualan Keskusliitto ry

Liitekuvio 11. Sähkön hinta kuluttajatyypeittäin

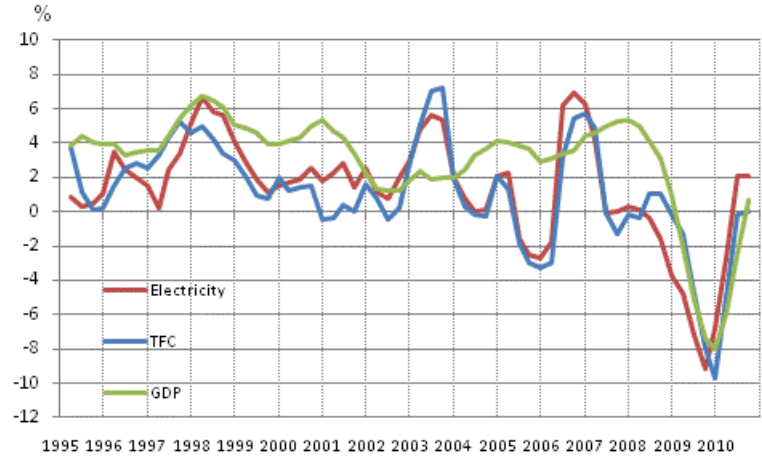
Lähde: Energiamarkkinavirasto

Liitekuvio 12. Nord Pool Spot -sähköpörssin kuukausikeskiarvot

Lähde: Nord Pool Spot

Appendix figure 1. Changes in GDP, Final energy consumption and electricity consumption 1995-, %

Laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Tilastossa esitetään tietoja energian kokonaiskulutuksesta, sähkön kokonaiskulutuksesta ja hankinnasta, energian tuonnista ja viennistä, energian hinnoista sekä energiaveroista ja veroluontoisista maksuista.

Tilaston keskeisiä käsitteitä on selitetty osoitteessa: <http://www.stat.fi/til/ehkh/kas.html> Tilaston laadinnassa on käytetty Tilastokeskuksen polttoaineluokitusta (http://tilastokeskus.fi/tk/tt/luokitukset/index_muut.html) ja ulkomaankauppatilaston CN-nimikkeistöä. Osa tiedoista perustuu Tilastokeskuksen omaan tiedonkeruuseen. Muita tietolähteitä ovat Adato Energia Oy, Energiamarkkinavirasto, Energiateollisuus ry, Gasum Oy, Säteilyturvakeskus, Turveteollisuusliitto ry, Tullihallituksen Ulkomaankauppatilasto sekä Öljy- ja Kaasualan Keskusliitto.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilaston pohjana ovat eri viranomaisten, energia-alan järjestöjen ja Tilastokeskuksen eri tarkoituksiin keräämät tiedot. Eri lähteistä saadut tiedot korotetaan useimmissa tapauksissa kattamaan koko perusjoukko. Mikäli näin ei ole, asia ilmoitetaan kyseisen taulukon alaviitteessä. Tilastokeskuksessa tehtyjen korotusten perustana ovat yhden tai useamman edellisen vuoden kattavat tiedot.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tiedot ovat ennakkollisia. Ne perustuvat osittain arvioihin ja saattavat muuttua lopullisen vuositilaston valmistuessa.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tilasto julkaistaan neljä kertaa vuodessa. Kulutustiedot koskevat kumulatiivisesti jo kuluneita vuosineljänneksiä: 1., 1.-2., 1.-3. ja koko vuotta. Hintatiedoissa esitetään kullakin neljänneksellä voimassa olleita hintoja. Tiedot ovat ennakkollisia. Lopulliset vuositiedot julkaistaan kutakin vuotta koskevassa Energiatilasto -julkaisussa, joka ilmestyy tilastovuotta seuraavan vuoden loppupuolella.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tietoja julkaistaan tilaston kotisivuilla <http://tilastokeskus.fi/til/ehkh/index.html> ja kauppa- ja teollisuusministeriön Energiakatsaus-julkaisussa.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Esitetyt aikasarjat ovat keskenään vertailukelpoisia lukuun ottamatta joitakin poikkeuksia, joista merkittävimmät on erikseen merkitty kuvioihin ja taulukoihin. Tiedot ovat vertailukelpoisia muiden energia-aihealueen tilastojen kanssa. Neljännesvuosittaiset tiedot ovat saatavissa vuosista 1990-1998 alkaen. Vuositiedot ovat Energiatilasto-julkaisun ja sen kanssa julkaistavan CD-ROM -levyn kautta saatavissa yleensä vuodesta 1970 lähtien.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilaston arviointimenetelmissä on jonkin verran eroja ennakkollisen vuositilaston arviointimenetelmiin verrattuna.

Lisätietoja

Pentti Wanhatalo 09 1734 2685

Vastaava tilastojohtaja:

Leena Storgårds

energia@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi/til/ene.html

Lähde: Tilastokeskus, Energian hankinta, kulutus ja hinnat

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute